

GRÅGÅSEN

1/2021/Årgang 22

Foto: Per Vindis

SENIORUDVALGET DOF KØBENHAVN

www.dofkbh.dk

Forsidefoto: Per Vindis, skægmejse.

Ved du, at skægmejsen holder til i rørskoven, hvor den yngler i kolonier. Om sommeren lever den af insekter, men må omstille sig til vegetarkost om vinteren. I løbet af efteråret ændre dens mavestruktur sig, bliver mere muskuløs, så den er i stand til at fordøje frøene fra tagrørene. Ligeledes æder den småsten og stykker af sneglehuse, som bidrager til at formale frøene i kråsen. Jeg kender ikke andre fugle, der har det på samme måde. Gør du?

Kære Grågæs.

Jeg har overtaget posten som redaktør af Grågåsen efter Poul Reib.

Poul har stået for dette blad i 21 år - ensbetydende med ca. 84 udgaver - vildt imponerende.

Jeg vil arbejde på at holde det høje niveau, som Poul har skabt. Men det kan jeg ikke gøre uden jeres medvirken. Bidrag fra jer vil gøre det til et relevant og levende blad. –

Jeg glæder mig til at få indlæg, små som store, om fugle- og naturoplevelser m.m.

Grethe Wenzell

SENIORUDVALGET

Bjarne Andersen	40552314	bispe32@youmail.dk
Pamela bartholomeuz	24824345	barti@email.dk
Joan Klausen	51928836	joanklausen18@gmail.com
Niels Mathiassen	23647040	kjersti.mathiassen@mail.dk
Jan Chr. Mollerup	39658767/40508487	f.mollerup@mail.dk
Tage Stampe	45888290	grethewenzell@webspeed.dk
Ib Sørensen	40299710	ibs@email.dk
Grethe Wenzell	51229985	grethewenzell@webspeed.dk

Seniorudvalget arrangerer årligt ca. 20 fugleture og 6 foredrag, fortrinsvis for DOF's ældre medlemmer. På vore ture har fuglene højeste prioritet. Vi lægger også vægt på et godt socialt samvær og nyder i øvrigt årets gang i naturen.

Som medlem af DOF kan du tilmelde dig Grågæssenes mailliste ved at sende en mail til Jette med oplysninger om navn, adresse, tlf.nr. og mailadresse.

Ligeledes kan du henvende dig til Jette, hvis du har adresseændringer eller hvis du ikke mere ønsker at stå på maillisten.

Jette's mailadresse: jkriegel@privet.dk

NYT FRA TURUDVALGET

Det er en fornøjelse at kunne fortælle, at Joan Klausen har indvilget i at træde ind i seniorudvalget som turleder pr. 1. januar 2021. Hermed et stort velkommen til Joan, vi glæder os til samarbejdet.

MIDT I EN CORONA-TID

D. 2. december: Smittetallet er stigende. Et forslag om en juletur med 3 ture á 10 deltagere afviklet samme dag på 3 forskellige destinationer blev taget af bordet.

Indtil videre har vi aflyst 4 foredragsholdere, som alle heldigvis meget gerne vil komme, når det engang i fremtiden kan lade sig gøre.

D. 10. december: Smittetallet stiger voldsomt. Blandt meget andet bliver restauranter og caféer lukket. - og dermed også Caféen i Vanløse. Forpagteren af Caféen, Gitte, har det hårdt. Vi har løbende kontakt med hende og hun glæder sig meget til at se os (Grågæssene) igen.

Busturene i februar bliver aflyst, dvs. at for første gang i mange, mange år kommer vi ikke til Skåne/Tranås.- **Suk** - . Forsamlingsbegrænsningerne lyder stadig på 10 og det vil de gøre til og med februar.

D. 14. december: Smittetallet stiger stadigvæk. Der må fokuseres på noget andet. En tur i skoven Skovhornsuglerne var på deres plads ved Søndersø. I dag så vi 4. En tur omkring søen på den ensrettede sti. Dejligt med følgeskab.

D. 16. december. En tur-dag uden vind. Vi fandt 7 skovhornsugler i nåletræerne. En tur omkring Præstesøen (ingen af os havde gået den tur før) gav os et flot syn nedover søen. Fra det vakkelvorne fugletårn kunne vi glæde os over de mange knarænder. Pludselig kom solen, en sjælden gæst. Stående med udsyn over det åbne terræn og lod vi os velsigne af den lavtstående sol. En fugl i toppen af et højt træ satte os på en opgave ...lyset drillede. – Men med 7 par øjne lod det sig gøre at bestemme fuglen. Det var en kernebider.

D. 24. december: 16 syngende sangsvaner over huset. Sikken en hilsen – Glædelig Jul.

D.27. december: Så kom vaccinen. Nu venter vi spændt på den dag, hvor vi igen kan mødes i den store gruppe.

I ØNSKES ALLE ET GODT NYTÅR

Den nye redaktør interviewer den afdgående redaktør og stifter af Grågæssene, Poul Reib

Hvordan fik du ideen til at starte Grågæssene?

Jeg havde set på fugle i ca. 7 år og var meget entusiastisk... nok fordi jeg havde mødt de rigtige mennesker på det rigtige tidspunkt bl.a. Robert Trøjborg, som jeg så meget op til. Jeg stod for at skulle pensioneres – blev allerede pensioneret som 59-årig, fordi mit tyske firma skulle skære ned – så jeg skulle finde noget andet at beskæftige mig med.

Jeg lagde en strategi, som gik på forskellige fritids-ting bl.a. fuglekiggeri, men også inkluderede det at gøre rent og lave mad. Det sidste blev der nu ikke meget af i første omgang, men kom så til senere i livet – også i den grad!

Jeg skrev i et brev til Ekskursionudvalget, som det hed dengang (i dag DOFtravel) at jeg kunne tænke mig at stå for nogle onsdagsture, da de fleste fugleture var lørdag-/søndagsture. Jeg slog også på, at der sikkert ville være en interesse for ture midt i ugen fra de mennesker, der ikke var arbejdsramte. Ekskursionsudvalget gav ”mig lov” til at starte, men udviste egentlig ikke den store entusiasme. De senere ”Fuglepiger” fik en helt anderledes støtte og opbakning. – Da var jeg nok en lille smule misundelig.

Hvordan var det at starte som turlleder?

Der var startvanskeligheder – Det at være turlleder med et fuglekendskab, der var rimeligt, men kun rimeligt, gjorde, at jeg i starten lavede en masse fejl. På den første Søndersø tur havde vi ikke været i gang i 5 minutter, før jeg kaldte en rørsanger for en sivsanger – nå, det var der vist ingen, der opdagede. Igen ved Søndersø fortalte jeg om en tidligere hørt Rørdrum. Jeg mente ikke, at den var til stede længere, hvorefter den kom flot flyvende! Det samme skete ved synet af 100 knopsvaner ved dæmningen ved Ølsemagle, hvor jeg meget pædagogisk fortalte, at de var ved at fælde svingfjer og ikke kunne flyve. Sekunder efter gik hele flokken på vingerne! Mysteriet om forskellen mellem hav- og fjordterner førte i mange år til begrebet HF-terner osv. osv.

Hvordan fik du hvervet medlemmer? - for 25 år siden var computeren ikke så udbredt!

Nej, kommunikationen dengang var ikke så effektiv, som den kan være i dag. Kontakten ud til potentielle medlemmer gik alene gennem DOF's blade.

Vi opnåede at få en spalte, der hed ”Seniorture”. – Så kunne man møde op på stedet og håbe på, at der kom nogle mennesker, og det gjorde der heldigvis i større og større antal. Min første tur gik til Søndersø, hvor jeg var på hjemmebane, med hele 5 deltagere. Ikke så meget senere var vi oppe på 18 deltagere på en tur til Damhussøen, som var islagt, altså overskuelig, fordi alle ænderne og blishønsene var samlet i 2 våger

Du var ene mand på opgaven i starten, hvornår og hvordan fik du hjælp fra flere?

Der gik et par år og gruppen blev større og større – det var ved at slå benene væk under mig. På turene lagde jeg mærke til en deltager, som afslørede et stort kendskab til fugle, det var Peter Christensen. Jeg fik ham overtalt til at være medturlleder, og vi havde et udmærket samarbejde.

På et lidt senere tidspunkt sad jeg i DOF- Kbh's bestyrelse – her opfordrede man mig til at danne et egentligt seniorudvalg på 4 personer. Vi startede med at holde møde på et kontor i Fuglenes hus, men fandt hurtigt ud af, at det var mere hyggeligt at mødes privat. Så nu mødes vi 4 gange om året hos hinanden på skift.

Lille kobbersneppe på træk – Staunings ø september 2020.

Jeg har set dem før, unge kobbersnepper fra det høje nord, på vej sydover. De har enten været for langt væk eller for hurtige, men denne gang lykkedes det at fotografere dem på relativ kort afstand. Forældrefuglene er for længst fløjet til varmere himmelstrøg, så ungfuglene må selv finde vej.

Favoritfoto 1

Poul Reib

Det hele startede med bilture .....

Ja, de første år gik de fleste ture til København og omegn. Senere rykkede vi ud på Sjælland på endagsture og så blev det til ture til både Sverige og Tyskland (Zingst) - her var det tranerne, der trak. Alt sammen i privatbiler. Vi havde en forestilling om, at det var den billigste transportform. Men til sidst blev det for broget og for vanskeligt at holde sammen på 7 til 8 biler, specielt på de længere ture. På trods af forsøg på at køre i kortegte skete det jævnligt, at et par stykker blev "tabt". Det var i øvrigt også hårdt at være chauffør, især på hjemturen, hvor passagererne sad og snorksov, efter at have tilbragt hele dagen i den friske luft. – Så vi overgav os og fik et samarbejde med et busselskab (Vallensbæk), som vi nu med stor tilfredshed bruger til endags- og flerdagsture.

Hvornår kom Grågåsen og hvad var dine intentioner med bladet?

Det første blad kom i 2000. Det var ment som lidt service til medlemmerne. Vi kunne her give flere oplysninger om de planlagte ture. Det startede som et sort/hvidt blad, der blev trykt på en alm. kopimaskine. Når jeg kigger på det i dag, oplever jeg det som meget hjemmelavet (amatøragtigt), hvad det jo også var. Først nogle år efter fik vi mulighed for, med økonomisk hjælp fra DOF-Kbh, at lave et blad i farver, trykt hos en kontakt i Jylland. Det var virkelig et fremskridt. Det blev rigtig flot med farvebilleder af en masse fugle. Det kunne vi godt være bekendt.

Men efterhånden blev det for omkostnings- og arbejdskrævende - og postvæsnet mindre stabilt. Grågåsen blev så elektronisk, sendt til Grågæssenes indbakke. Det var en omvæltning og mødte også modstand, selvfølgelig. Men jeg tror og håber på, at vi alle efterhånden værner os til det.

Fiskeørn, Præstesøen, Værløse oktober, 2018.

Jeg havde hørt rygter om en fouragerende fiskeørn i den lavvandede Præstesø. Den skulle efter sigende dukke op en gang i timen, næsten som et urværk. Og det gjorde den så.

Vi stod 8 fotografer i det vakkelvorne fugletårn. Fra fiskeørnen viste sig over søen, til den fløj væk med en fisk gik der måske 5 sekunder.

Favoritfoto 2

Poul Reib

Det var jo også dig, der fandt på, at der skulle holdes foredrag i Grågåseregi....

Vi startede med at afholde foredrag om efteråret i Grågåssenes første sæson. Det foregik i Fuglenes Hus om eftermiddagen i foredragslokalet, som ikke var specielt stort. Når vi sad en 20-25 mennesker i lokalet blev der hurtigt ubehageligt varmt og indelukket. Vi kunne ikke åbne vinduerne, som vendte ud mod Vesterbrogade med dens trafikstøj.

I øvrigt måtte vi sætte sorte affaldsposer op for vinduerne med tegnestifter, for at mørklægge lokalet, da visning af lysbilleder var en del af foredragene. Men det var ikke så dårligt endda. Vi havde et godt samarbejde med de ansatte i huset, og nogle af dem stillede op som foredragsholdere. – Der gik dog ikke så mange år før Fuglenes hus blev for lille. Jeg hørte, at vi kunne få et gratis foredragslokale i Miljøkontrollen på Kalvebod Brygge. Her rykkede vi ud og det gav plads til 60 -70 publikummer. Glæden varede desværre ret kort. Miljøkontrollen skulle flytte til andre lokaliteter, så vi måtte igen lede efter et egnet lokale. Det blev så Vanløse, hvor vi stadig er og har et lokale, hvor vi må være 120 personer, hvad vi af og til er. Det kan man da kalde glædeligt!

Grågåssene var og er stadig en succes! Overrasker det dig? Var det, hvad du havde forestillet dig, da du fik ideen for snart 25 år siden?

Det kan nok siges at deltagerantallet har oversteget mine største forventninger.

Der har været stort fremmøde til turene. Turene med tilmelding er blevet overtegnet kort tid efter, at de er blevet budt ud. Vi har måttet udvide antallet af turledere og seniorudvalgsmedlemmer. Vi har og har haft mange dygtige turledere og udvalgsmedlemmer gennem årene.

Hvad nu - vil du stadig deltage i Grågæssenes aktiviteter, når du ikke mere deltager i seniorudvalgets arbejde?

Jeg vil selvfølgelig deltage i så meget som muligt. Frem for alt, vil jeg komme til de meget interessante foredrag og deltage i så mange af turene, som jeg kan. Jeg kan godt mærke, at alderen er ved at slå ned på mig og forhindre mig i at gå de lange ture. Det er ikke fordi jeg synes at det er særlig sjovt, men sådan er det nu, jeg er ikke 70 længere.

Har du nogle ønsker for Grågæssenes fremtid?

Det siger sig selv, at jeg har de varmeste ønsker for Grågæssenes fremtid. Jeg synes alt i alt, at vi er inde i en god solid gænge med masser af besøgende til vores foredrag og god tilslutning til turene. Hvis det bliver ved med at være lige så godt fremover, er jeg meget tilfreds, så pøj, pøj med fremtiden,

Enspænderen – fuglen, der holder afstand

Foto: Tage Stampe

Kjære Poul!

Du har været en ener! Og vi er mange som har mye å takke deg for. Det var en genial ide du fikk med Grågjessene. Og du hadde neppe forestilt deg den gang for snart 25 år siden da det hele begynte, at Grågjessene ble så mange. Behovet har vært stort, det er helt tydelig. Og med foredragene i vinterhalvåret er det også noe for de som ikke kan klare friluftsturene lenger. Det er lett å forstå at foredragsholderne er imponerte over den store forsamling av interesserte tilhørere de har foran seg.

Og det er oprinnelig ditt verk Poul, og det kan du være stolt av.

Det er forståelig i den situasjon du nå er at du ikke kan bli ved på samme måte lenger. Men Grågjessene er fast etablert og bliver drevet videre. Det må være godt for deg å se, og godt for oss andre at du dukker opp når du kan. Men igjen - takk skal du ha for de nesten 25 år med Grågjessene.

Grethe Bjørn.

Ved Ib Søderberg

Et lille uddrag af mit naturCV :

Jeg er født i 1945. Uddannet fagfotograf ved Zoologisk Centralinstitut fra 1964 til 1968.

Ansæt i amtssygehusvæsenet fra 1971 til 1998 i AV-centralen på KAS Gentofte og KAS Herlev.

Her lavede vi klinisk dokumentationsmateriale til videnskabelige tidsskrifter, samt undervisnings og præsentationsmateriale til de ansattes undervisning og konferencer, både som billeder og video. Ja, en blandet landhandel. Ansæt på KAS Gentofte fra 1998 til jeg gik på efterløn i 2006, på grund af besparelser i sygehusvæsenet.

Startede med at fotografere natur i starten af 70'erne og gik derefter på aftenskole i fuglefotografering i slutningen af 70'erne hos Erik Jensen, og derefter på hans aftenskolehold fra 1980 til 1986, da han stoppede.

Det førte til mange småture, og rejser til bl.a. Ammarnäs i 1980, 81 og 82 med masser af fugle (Lis og jeg begyndte at komme sammen, det gjorde vi så i 20 år og derefter blev vi gift). På disse 3 ture fik jeg, (grønskolling, ifølge Erik) en hel del fuglearter, som jeg slet ikke var normeret til.

Starten med Ammarnästurene blev begyndelsen til en lang række ture til udlandet, specielt Nordkalotten med rejser i 1983, vores første store rundtur til SvFiNo, op til Varanger. I 1984 til Lofoten og Abisko på interrail. 1986 med fly til Gällivare og lejet bil rundt i Nordsverige og Midtfinland i 14 dage, derefter en uges fjeldvandring fra Ritsem. 1988 også fra Gällivare, i lejet bil 3 uger, op til Varangerhalvøen, og endelig i 1991 samme model, nu bare i 4 uger. Samtidigt med det, begyndte vi at tage til Öland om foråret (det er foreløbig blevet til 12 ture), og Sønderjylland om efteråret (21 ture), 1989 Gotland med Elsa og Knud, incl. tur til St Karlsø med overnatning (GØR DET, det er rigtigt godt, når alle dagturisterne forsvinder, og man føler roen og stilheden omkring sig !!!). Jeg har været 2 gange i Island (1985 1999). 1997 pakker vi campingudstyret for at opleve efteråret i Norge og Sverige, specielt farverne i birkeskovsregionen og fjeldheden. 2004 tre uger i vores egen bil til Varanger.

Så er der rejserne sydpå: Madeira 1984 med Spies, Kreta 1986 med Spies, Israel 1988 med DOF, 1990 Andalusien med Spies, 1993 Ungarn med DOF-vestsjælland, østlige polen 1993 med DBF (Dansk Botanisk Forening), 1994 Sydlige Polen med DBF, 1996 tur over Falsterbo, Rügen til Holland, en tur i vores egen bil. 1999 Algarve med Spies, 2001 Extramadura med Ole Geertz, 2003 Slovenien med DBF, 2005 sydøst Polen med DBF, 2006 Østkarelen i Rusland med DBF, 2008 Tenerife med DBF.

I efteråret 1988 startede vi på Ole Geertz-Hansens aftenskolehold (det såkaldte alkoholholdet), hvor vi var til Ole stoppede i 2008).

1988 : I efterårsferien tur til Fyn for at se på laver med KBH universitet. Dette førte til mange ture i hele Danmark op igennem 90'erne med et lille hold vi kaldte "lavmålerne", og jeg tog sidenhen billeder til Vagn Alstrups bog "epifytiske mikrolaver". Vi var i gang med en bog om arktiske/alpine laver, der desværre ikke blev til noget, da Vagn blev slået ihjel i Afrika.

2014 Oktober : Sønderjylland, min og Lis sidste tur , vi havde lejet en lejlighed i gården lige ved siden af Vadehavscentret.

2017 Juni : Til Thyregod med det nye lavhold ”lavadlen”

September : Mit første højskoleophold på Askov (fugle i naturen), det kan være vanedannende.

2019 Juni : Min 12. og foreløbige sidste tur til Öland og denne gang med Scanbird. Et lidt trist gensyn med øen efter at der har været et par års tørke.

2020 : Alle ture og rejser aflyst. Det blev til ”Lær din by at kende”, traveture i byen, udstillinger og museer til halv pris, nogle gange sammen med Seniorcentret Sct. Joseph.

Og så må jeg nævne min interesse for planter, specielt orkideer som f. eks. dværggøgeurt, brunkulle, fruesko, skrueaks, norne, langsporet gøgelilje, grønlandsk gøgelilje, horndrager, hjertelæbe.

I Sydeuropa mange arter af flueblomster.

Og så ikke at forglemme kulturen i de forskellige lande : Helleristninger ved Alta, Nidarosdomen i Trondheim, Masugnsbyn i Sverige, kirken i Varnhem, Visby på Gotland og Raukerne, Linnes Råshult, Ribe domkirke, Jerusalem, middelalderbyen i Krakow, ja, I kender sikkert selv en masse andre steder.

I mit fritidshus har jeg i nogle år haft et lille fuglekasse projekt. Jeg har fulgt blåmejse, musvit, skovspurv og stær. Der er installeret nogle overvågningskameraer i kasserne, og de er sat til en videooptager med timer, så den kan stå og optage, også når jeg ikke er der. Det giver en masse timers optagelser at se igennem. Men det giver et sjovt indblik i disse arters privatliv inde i kasserne. Jeg har også fulgt hvid vipstjert, der yngede under stråtaget og inde på loftet.

Og så er der mit evighedsprojekt : Jægersborg dyrehave i alt slags vejr og på alle årstider. Det indeholder både fugle og andre dyr, planter og landskaber. Mest som videooptagelser.

Det var ordene, og til sidst i denne coronatid :

Pas godt på jer selv og hinanden, der er ingen andre der gør det.

Med grågåse GÆK GÆK

Foto: Tage Stampe

Referat fra turen til Pøleåens søer 11/11-2020, ”som ikke blev til noget”.

Da jeg ikke ønskede at gå glip af min sidste tur som turleder, mødte jeg, sammen med min bedre halvdel, op på p-pladsen i Nejede skov kl.9.00.

Vejret var, med DMI's egne ord på tekst-tv, bemærkelsesværdigt kedeligt. Alligevel satte vi veloplagte kursen mod tårnet ved Alsønderup Engso. Her fordrev vi en timestid, medens ti-madden/formiddagskaffen blev indtaget. Det der skulle vise sig at blive dagens højdepunkt indtraf, da en flok på 16 blisgæs landede på søen for at gøre et kort ophold.

Efter endt obs drog vi videre til Solbjerg Engso. Her kunne et par knarænder føjes til listen. Ellers var det småkoldt og blæsende. Men det lunede, da jeg i anledning af at det, som tidligere sagt, var min sidste tur lod en flaske gå rundt. Da det jo var Sannes første tur med Grågæssene, fik den lov til at gå rundt en gang mere.

Herefter gik turen til Strødammen, hvor vi i samlet trop vandrede ud til åudløbet for at se efter vandstær. Den var der ikke og dukkede heller ikke op, medens vi spiste frokost.

Der dukkede i det hele taget ikke ret meget op. Men en flok sjaggere og een enkelt bogfinke blev det da til.

Underligt nok så vi ikke en eneste blishøne på hele turen. Nok er den rødlistet og søger ud til kysten om vinteren. Men der plejer da altid at ligge nogle stykker tilbage.

33 arter kom vi op på med hiv og sving.

Tilbage ved bilen takkede turlederen for god ro og orden, og for at ingen gik foran turlederen.

Jesper.

Foto: Tage Stampe

Er det mon de to blishøns, der **ikke** blev set af Jesper og Sanne på deres færd i Alsønderup og omegn?

En minigrågåsetur i november.

I denne coronatid er vi nok mange, der savner de skønne fugleture med grågæssene, de gode foredrag og ikke mindst fællesskabet med alle de søde grå gæs.

Nu har Birgit, Joan og undertegnede lavet vores egen lille grågåsegruppe, hvor vi selv laver fugleture om onsdagen.

I dag (d.18.nov.)var vejret lidt gråt og fugtigt, men pyt, det var jo ikke koldt. Så vi tog ud til Hjortekær og gik en dejlig tur i Dyrehaven. Allerede på p-pladsen blev vi taget imod af en stor flagspætte og et par ravne. I Rådvaddammen var der blishøns, hvinænder, gråænder, skarv og knobsvaner. Og pludselig kom en vandstær flyvende og satte sig på kanten af broen lige der, hvor vi stod og kiggede – så fint. En grågås kom da også lige og hilste på, det var Kjeld. Der var flere vandstære. Omme ved åen sad 1 på en sten, og 2 kom flyvende forbi flere gange.

Så der var i alt fald 3.

Vi fortsatte mod Mathildebroen spejdende efter isfugl, desværre uden held. Men i skoven var der musvit, blåmejse, halemejse, spætmejse, stor flagspætte og skovskade. En flok dådyr stødte vi også på.

Vi gik videre mod Stampedam hvor 5-6 lille lappedykker dykkede flittigt, stadig desværre ikke isfugl.

Vi kørte hjemad og havde haft en dejlig dag i skøn natur. Der var stadig enkelte træer med smukt efterårsløv, og vi så sikkert flere fugle end dem jeg har nævnt.

Tilbage i København drak vi en kop kaffe på en hyggelig Cafe ("Mormors" i Bredgade), og lige der på væggen hvor vi sad "hang" den fineste isfugl. Godt nok var den af porcelæn, men alligevel!! Vi fik den til sidst.

Gæk Gæk fra Susanne

Foto: Birgit Jacobsen

En lille fortælling om mit gode skop.

Jeg syntes efterhånden, der var for stor forskel på, hvad jeg så i mit skop og hvordan det kunne se ud i "det gode skop". Dertil kom, at jeg altid skulle efterskrue mit stativ og så var fuglen måske allerede fløjet væk.

Derfor tog jeg en stor beslutning. Nu ville jeg have "det gode skop" og sådan blev det.

Så kom coronaen og jeg måtte se langt efter turene med DOF.

Men nu har jeg så i stedet sat mit skop op i stuen med udsigt til genboens store træ.

Og hvilket eventyr.

Der kan jeg nu, udover solsort, musvit og blåmejse også nyde synet af grønirisk (dem er der flest af), men så kommer der sjaggere (de har sorte ben, hvis nogen skulle have misset det i felten).

Så har der været sangdrossel og vindrossel (sangdrossel har mørkere overside og ligesom en mørk streg under øjet og markerede mørke pletter på undersiden. Vindrosslen har en hvid øjenstribе, er lysere i det hele og har selvfølgelig den røde vingemarkering. Begge med lyse ben).

Det er jo fordelen ved få fugle, at man får rigtig mulighed for at observere forskellene. Et par dompapper er også set.

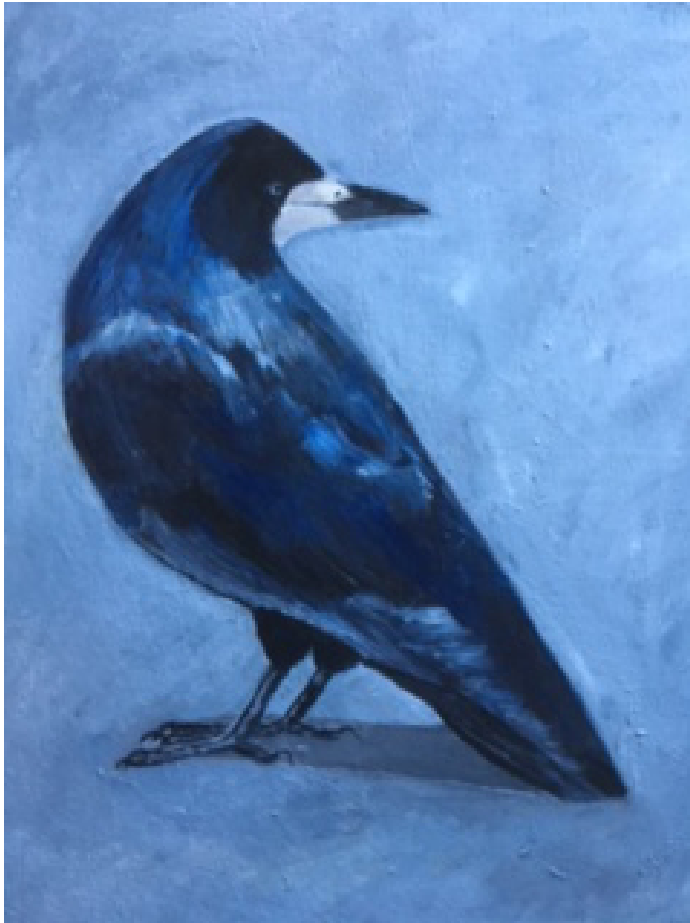
Det bedste obs. kommer så her: Kernebidder - den er det lykkedes mig at se 4 gange. En gang med sol på. Det syn ser jeg tit for mig.

Men alligevel må jeg sige, at jeg glæder mig meget til, vi igen kan samles i vores hyggelige gruppe til fælles glæde over fuglelivet.

Mange hilsener
Birthe Peters

Foto: Poul Reib

Rågen er malet af Birgit Jacobsen

Ved du, at blandt de ”sorte” kragefugle er rågen den flittigste til at samle forråd til vinteren. Den gemmer valnødder, fyrrekogler og især agern. Man har regnet ud at hver råge kan gemme mellem 1.000 og 2.000 agern i løbet af efteråret.

En råge samler op til 7 agern i næb og strubepose, inden den flyver hen til det sted, hvor føden skal gemmes. Græsarealer er de foretrukne gemmesteder. Her lægger fuglen sin ladning på jorden, men passer på at ingen andre råger er i nærheden. De stjæler nemlig fra hinanden. Når fuglen føler sig sikker på ikke at blive observeret eller bestjålet af andre råger, går den i gang med at gemme sine agern. Først hakker rågen et hul i jorden.

Derefter propper den agernet i hullet og hamre det godt ned, inden den dækker hullet med jord og plantemateriale.

Alt tyder på at rågerne kan huske deres gemmesteder. Der er en tendens til, at råger ikke æder fundne agern om efteråret og i den tidlige vinter, men at de i stedet gemmer dem igen. Senere på vinteren bliver alle fundne agern ædt.

Ifølge Naturhistorisk Museum Århus.

OBS. Punkttælling – Du kan nå det endnu!

DOF opfordrer os til at deltage i optælling af fuglene.
Fuglene tælles 2 gange om året ved hjælp af punkttællingsmetoden:

Ynglefuglene tælles i perioden 1.maj -15. juni
Vinterfuglene tælles i perioden 20. december - 20. januar

Hver optæller fordeler 10-20 punkter på en rute i naturen og tæller alle fugle set og hørt på hvert punkt i løbet af 5 minutter. Det hele gentages året efter. En typisk punkttælling tager 3-4 timer afhængigt af hvilket transportmiddel, man anvender.

Har du lyst til at deltage, kan du henvende dig til Thomas Vikstrøm
E-mail: thomas.vikstrom@dof.dk, tlf. 33 28 38 22
Fuglenes Hus, Vesterbrogade 140, 1620 København V

Kort og godt om afviklede arrangementer

Tur i egne biler til Stevns den 7. oktober 2020

På vej mod dagens mødested havde vi et voldsomt regnvejr ved Køge. Den første tanke herefter var - gad vide om det ville få turdeltagerne til at vende om og køre hjem igen?

Det viste sig ikke at være tilfældet, idet vi var 38 grågæs og 2 "gæslinger", der mødtes kl. 9.00 ved Mandehoved på Stevns. Dejligt med så mange deltagere og at flere af de "nye" holder ved.

Efter at have set hvad der var der bl.a. stillits, rødhals, skovspurve, skarver og lavttrækkende knortegæs over havet, kørte vi til Stevns Fyrcenter i håbet om at finde lidt læ til formiddagskaffen.

Foto: Bjarne Andersen

Foto: Bjarne Andersen

Fuglemæssigt var det lidt tyndt, edderfugle, toppet skalleslugere, flokke af knortegæs og lidt småfugle langs trampestien, så da formiddagskaffen var indtaget kørte vi videre til Bøgeskov Havn, hvor vi startede med frokosten, inden vi gik den sædvanlige tur langs kysten og i skoven.

Foto: Bjarne Andersen

Nu var solen fremme og udsynet mod København og Malmø var flot. Af fugle var der gærdesmutte, skovskade og Ravn. I skovsøen var der troldænder og musvåger i luften. På vejen tilbage fra skovsøen mødte vi en bøgenonnelarve på skovstien.

Foto af bøgenonnelarve: Peder Andersen

Fakta om bøgenonne:

Bøgenonnen kaldes også for stor penselspinder, rød hale, skov-børstespinder, bøgespinder og rødhalet penselspinder.

Den er mest udbredt i løvskovene i Østdanmark.

Den har et vingefang på 40-50 mm.

Hunnen er større end hannen

Bjarne

Tempelkrogen d. 21. oktober.

For første gang skulle Grågæssene besøge den relative nye lokalitet Tempelkrog. Bjarne og jeg stod undrende helt alene på P- pladsen kl. 9.00. Godt nok var vejrudsigten ikke den bedste, meeen det plejer jo ikke at afholde folk fra at møde op.

Efter et opkald til Niels fandt vi ud af, at vi kunne have sovet en time længere!! Så vi nød formiddagskaffen på P-pladsen, medens folk begyndte at dukke op. En ca. 20 deltagere var vi, da vi startede på turen rundt om den nydannede sø.

Vejret kunne som sagt have været bedre. Men på trods af dis og småregn kom vi alligevel op på 37 arter: diverse ænder, db.bekkasin, hjejle, alm.ryle, hvidklire, diverse småfugle og den efterhånden obligatoriske sølvhejre var nogle af dem. Underligt nok så vi ikke en eneste gåseart.

Turen sluttede med lidt heftigere regnvejr. Men så afgjort en lokalitet vi vil besøge igen, forhåbentlig i lidt bedre vejr.

Jesper

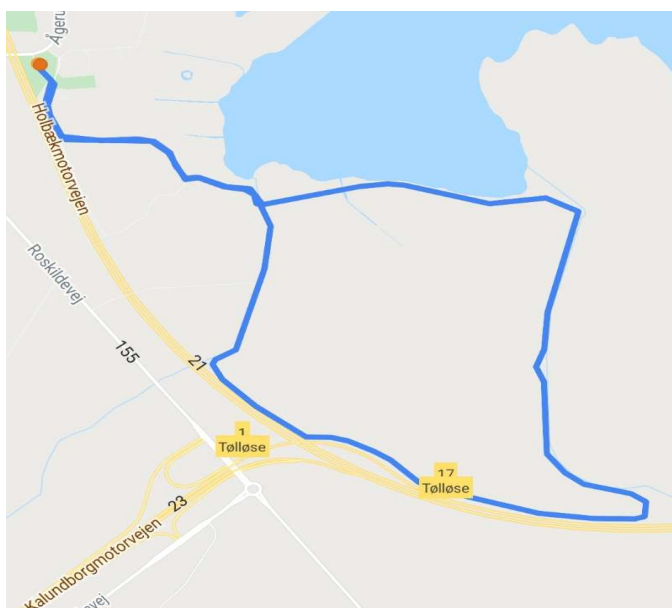

Foto: Bjarne Andersen

Fakta om Tempelkrog:

Tempelkrog er den sydligste del af Isefjorden. Området har fået sit navn efter ”Templet”, en trækirke, som lå syd for Eriksholm. En lille katolsk menighed forsøgte at overleve reformationen ved at etablere denne kirke. Men Roskildebispen blandede sig og lod kirken nedbrænde.

Indtil 2018 var der kun vand på den nordlige side af dæmningen, på den anden side var der dyrkede marker. Men som følge af et vådområdeprojekt, støttet med EU midler, er vådområdet igen blevet oversvømmet. Vådområdeprojektets formål er at beskytte Isefjordens vandkvalitet. Det oversvømmede område skal sørge for kvælstoffjernelse fra dræn- og åvand inden udløb i fjorden.

Turen omkring den centrale sø, der er opstået i det naturlige terræn, er på ca. 4 km.

Grågæssenes foredrag og ture

marts 2021 – maj 2021

Foredrag: Alle foredrag afholdes i Caféen i Vanløse Kulturhus, Frode Jacobsens Plads 4, Vanløse. Tæt ved S-tog og Metro. Starttidspunkt kl. 13.00. Kaffe/te kan købes fra kl.12.30. Husk at der omkring Vanløse Station er tale om P-zone.

**På grund af situationen omkring Covid-19 er det nødvendigt at forhåndstilmelde sig til foredragene via mail til Niels Mathiassen: kjersti.mathiassen@mail.dk
I forbindelse med arrangementerne vil de til enhver tid gældende coronarestriktioner blive fulgt, herunder adgang til håndsprit og stole opstillet med plads imellem.**

Punkttællinger v/ Thomas Vikstrøm

Den 17. marts kl. 13.00 i Vanløse Kulturhus. Entré 30 kr.

Thomas Vikstrøm kommer, viser billeder og fortæller om DOF's store nye feltprojekt Spontantællinger. Et spændende foredrag om uforpligtende fugleobservationer, hvor alle kan deltage og dermed bidrage til en større viden om fuglelivet i Danmark.

Ture: Kontakt Jan Chr. Møllerup på tlf. 40 50 84 87 eller på mail: f.mollerup@mail.dk

Turledere: Bjarne Andersen (4055 2314), Joan Klausen (5192 8836) og Ib Sørensen (4029 9710)

Vær ved tilmelding til busture opmærksom på, at vi har skiftet bank til Merkur Andelskasse, reg nr. 8401 konto nr. 1190869

Hvis du i sidste øjeblik forhindres i at deltage i en bustur, bedes du kontakte en af turlederne, så vi ikke står og venter på dig.

Tur i egne biler til Søndersø og Præstesø den 10/3 kl. 10.00 – 14.00. Vi mødes ved skovhornuglerne på Lejrvej og går rundt om Søndersø og tager et kikk ud over Præstesø.

Bustur til enten Pulken eller Holløse Bredning, Tisvilde Hegn m.v. den 31/3 kl. 7.00 – 17.00. Vi mødes ved Ballerup Rådhus og kører, afhængigt af hvad der er muligt på dagen, til en af destinationerne. Hvis turen går til Pulken vil der være opsamling ved Tårnby St. Max 34 deltagere. Indbetal kr. 305,00 på reg.nr. 8401 konto 1190869, DOF København, Seniorudvalget senest den 31/1. **Husk ved betaling at anføre hvis du evt. stiger på ved Tårnby St.** Efter den 20/2 kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Chr. Møllerup (4050 8487). Som situationen er lige nu skal man bære mundbind under buskørsel i Danmark.

Flerdagstur i Bus til Østjylland den 12. – 15/4 kl. 6.30 – 17.00. Vi mødes på parkeringspladsen ved Ballerup Rådhus og kører via Sjællands Odde til Århus. **Vi skal med en færge inden kl. 9, hvilket er grunden til det tidlige starttidspunkt.** På turen skal vi besøge mange fuglelokaliteter i det østjyske. Vi bor på Danhostel Skanderborg ud til Skanderborg Sø. Her bor vi i dobbeltværelser med eget bad/toilet. Max 31 deltagere. Indbetal kr. 3.350,00 på reg.nr. 8401 konto 1190869, DOF København, Seniorudvalget senest den 1/3. Der er mulighed for få enkeltværelser med bad/toilet til en merpris på 500 kr. Prisen er inkl. bus, 3 overnatninger, linnedpakke, 3 x morgenmad og 3 x aftensmad. Frokost som indtages i felten, må du selv sørge for (der er køleskab). Efter den 20/3 kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Chr. Møllerup (4050 8487). Som situationen er lige nu skal man bære mundbind under buskørsel i Danmark.

Vær opmærksom på, at hvis vi bliver nød til at aflyse på grund af covid-19, hæfter vi for vort depositum, hvorfor det indbetalte beløb vil blive returneret fratrukket 100 kr. til dækning af dette.

Tur i egne biler til Vaserne den 28/4 kl. 9 – 14. Vi mødes ved Roklubben på Frederikslundsvej og går en tur i Vaserne, hvor vi hører sangere og kigger efter lille flagspætte.

Grågæssenes 25 års jubilæum den 5/5 kl. 10 – 16. Vi mødes ved Herstedøster Forsamlingshus, Herstedøstervej 45, Albertslund. Vi starter med at gå en tur i Vestskoven eller til Herstedhøje inden vi sætter os til bords. **Prisen er endnu ikke fastlagt og vil blive udmeldt i næste nummer af Grågåsen.**

Tur i egne biler til Tryggevælde Ådal og Vallø Slot den 19/5 kl. 9 – 14. Vi mødes ved Strøby Kirke og går en tur i Ådalen, hvor vi lytter til sangerne inden vi kører til Vallø Slot og går en tur i slotsparken.

Bustur til Møn den 2/6 kl. 7 – 17. Vi mødes ved Ballerup Rådhus og kører efter opsamling på pendlerparkeringspladsen ved afkørsel 31a/Solrød Syd til Jydelejet på Møn inden vi kører til Slambassinerne og Nyord. Maks. 32 deltagere. Indbetal kr. 305,00 på reg.nr. 8401 konto 1190869, DOF København, Seniorudvalget senest den 15/4. Efter den 10/5 kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Chr. Møllerup (4050 8487). Husk ved tilmelding at anføre hvis ikke du stiger på i Ballerup.

Sæsonafslutning – bustur til Stevns den 16/6 kl. 7 – 17. Vi mødes ved Ballerup Rådhus og kører efter opsamling på pendlerparkeringspladsen ved afkørsel 31a/Solrød Syd til Vemmetofte Strand inden vi sætter kurs mod Stevns Fyr hvor vi skal indtage frokosten. **Turen er endnu ikke prissat og annonceres først rigtigt i næste nummer af Grågåsen.**

Eventuel framelding til endagsbusture må finde sted senest onsdag ugen før turens afholdelse. Det indbetalte beløb returneres, fratrukket et ekspeditionsgebyr på kr. 50.-/pr. ekspedition.

BEMÆRK: VI SENDER INGEN BEKRÆFTELSE PÅ ENDAGSBUSTURE. DU ER PÅ LISTEN, HVIS IKKE DU HØRER FRA OS. PÅ FLERDAGSBUSTURE SENDER VI BEKRÆFTELSE PÅ DIN TILMELDING

Redaktion: Grethe Wenzell, E-mail: grethewenzell@webspeed.dk

Næste blad udsendes i april måned. Deadline: d. 20. marts 2021

